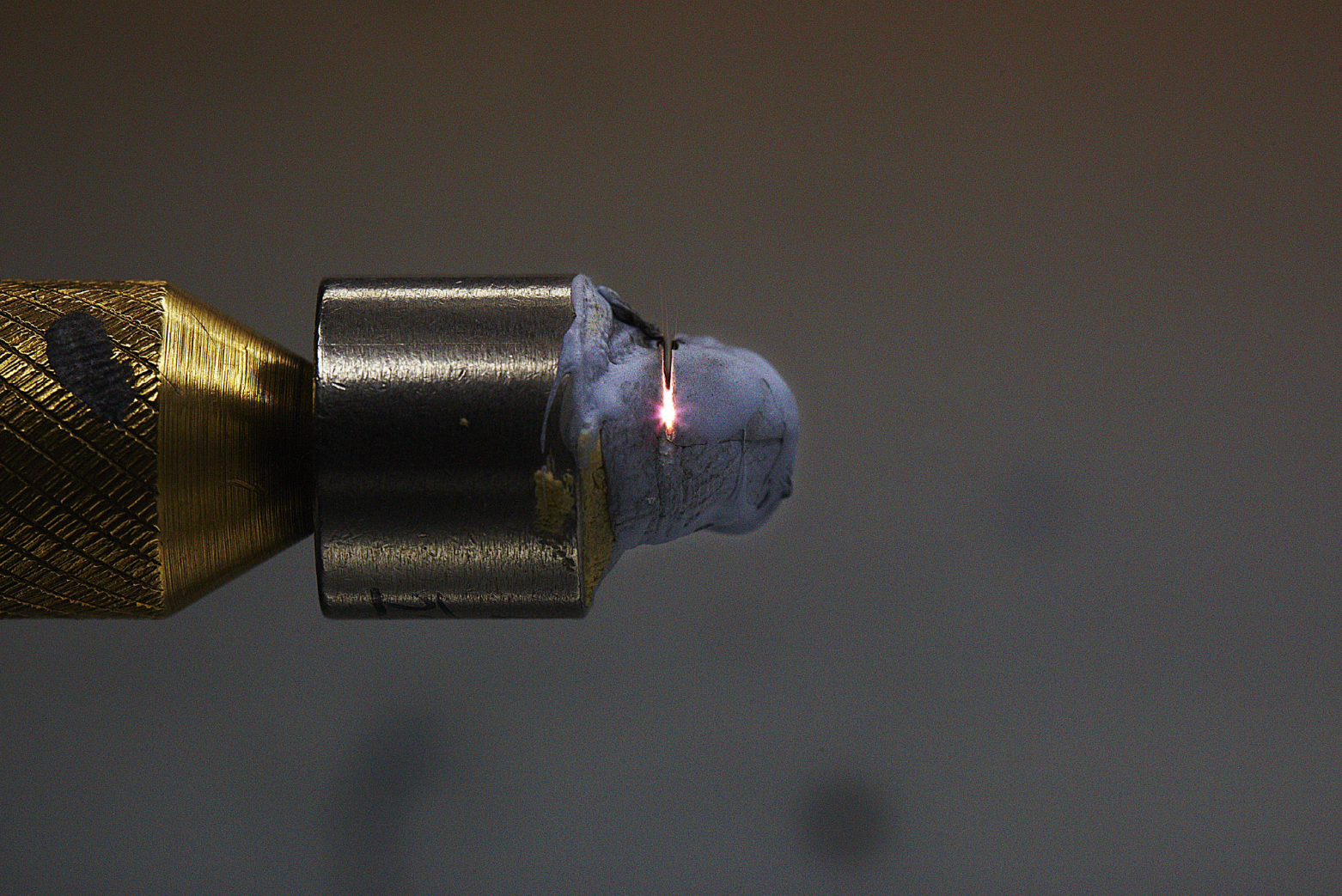

JAARVERSLAG - ANNUAL REPORT 2018

Syndikaat der Belgische Diamantnijverheid (SBD)

Syndicate of the Belgian Diamond Industry (SBD)

Voor u ligt het jaarverslag van het Syndikaat der Belgische Diamantnijverheid (SBD) over 2018. Alhoewel de opmaak van het jaarverslag gewijzigd is, starten we naar jaarlijkse gewoonte met enkele statistieken met betrekking tot de diamantnijverheid en -handel. Eerst komen de cijfers van de import en export van ruwe en geslepen diamant aan bod en vervolgens enkele kerncijfers inzake de tewerkstelling in de diamantnijverheid. Daarna overlopen we de activiteiten van SBD in het werkjaar 2018.

**SYNDIKAAT DER BELGISCHE
DIAMANTNIJVERHEID**
*Wettelijk erkende beroepsvereniging
sinds 1927*

SAMENSTELLING VANAF 27 JUNI 2018:

BUREEL

Bart De Hantsetters - Voorzitter
Stéphane Fischler - Ondervoorzitter
Paul Van der Steen - Ondervoorzitter
Wim Ruythooren - Secretaris
Jan Franckx - Secretaris
Willy Henneuse - Schatbewaarder
Eva Van Looveren - Schatbewaarder
Koen Smets - Raadslid
Dave Oste - Raadslid
Bram Claes - Raadslid

DIRECTEUR

Melissa Smet

ALGEMEEN BESTUUR

Eduard Denckens - Erevoorzitter
Jacques Claes
Philip Debels
Peter De Deyne
Julien Drybooms
Mark Hanna
Jozef Heiremans
Geert Lens
Danny Meylemans
Wolf Ollech
Chaim Pluczenik
Tom Smets
Stanny Van Blerk
Jozef Van Eyck
Chris Van Eyndt

Maatschappelijke zetel:
Hoveniersstraat 22
BE- 2018 Antwerpen

1. IMPORT EN EXPORT IN BELGIË EN DE EU

Foto: © Guy Kleinblatt - Rough Diamond Days 2018 / Cijfers: AWDC Diamond Office en EUROSTAT Database

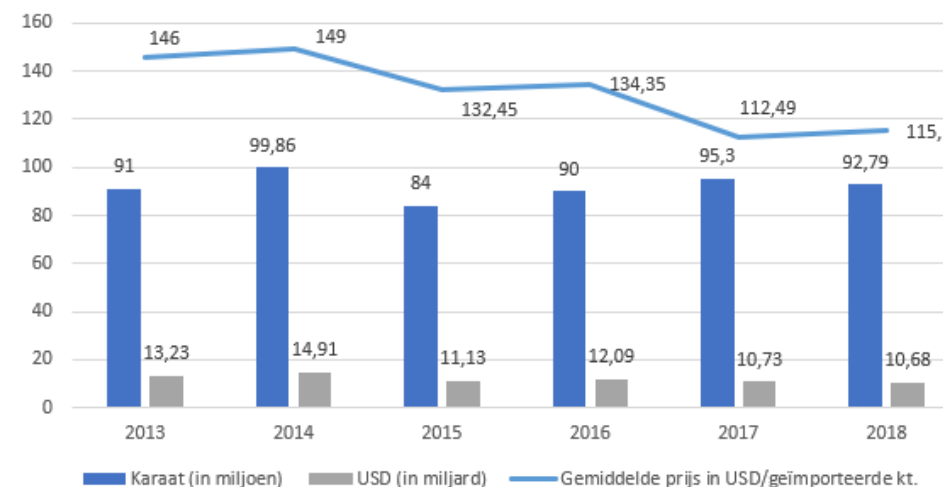
Elke diamant die in België in- of uitgevoerd wordt dient te passeren via één point of entry en exit, zijnde Diamond Office (D.O.). Diamond Office controleert de import en export van alle types losse diamant: geslepen en ruw, industriële diamant, diamantpoeder en synthetische diamant. Voor de statistieken in verband met de omvang van de Antwerpse diamanthandel hebben we ons gebaseerd op de cijfers van Diamond Office (<https://www.awdc.be/en/2018>, geconsulteerd op 7 juni 2019). Deze cijfers zijn een belangrijke indicator voor de toestand op de internationale markten.

1.1 RUWMARKT

In 2018 werd Antwerpen **bevoorraadt** met 92,79 miljoen karaat ruw diamant. Dit is een daling van 2,63 %. In USD is dit 10,68 miljard (een daling van 0,43 %). De gemiddelde geregistreerde prijs per ingevoerde karaat ruw steeg van 112,49 USD naar 115,10 USD.

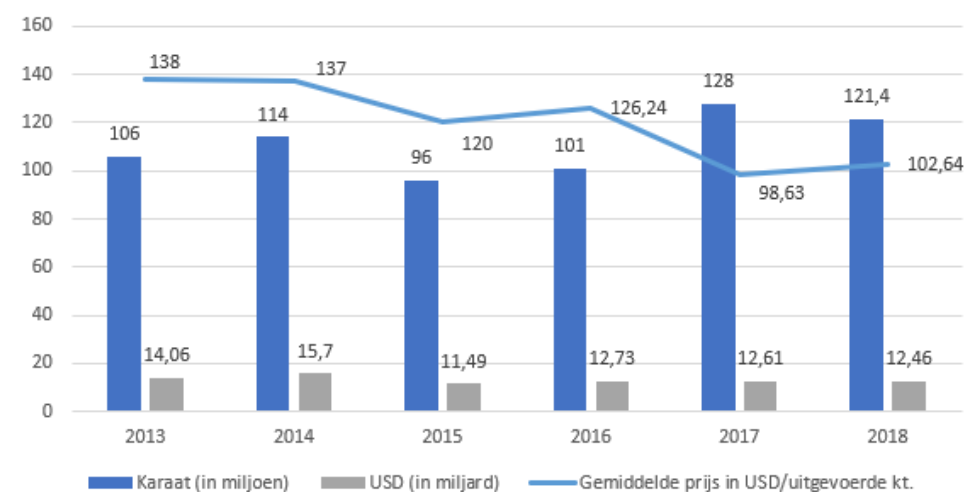
Er werd voor 121,4 miljoen karaat **uitgevoerd**, en dit voor 12,46 miljard USD. Dit is

Import ruwe diamant

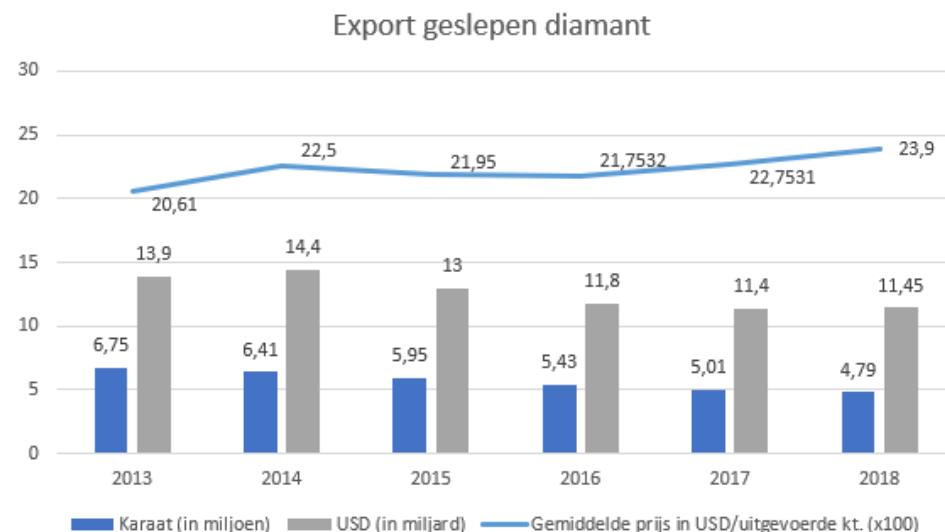

GRAFIEK 1 – import ruwe diamant

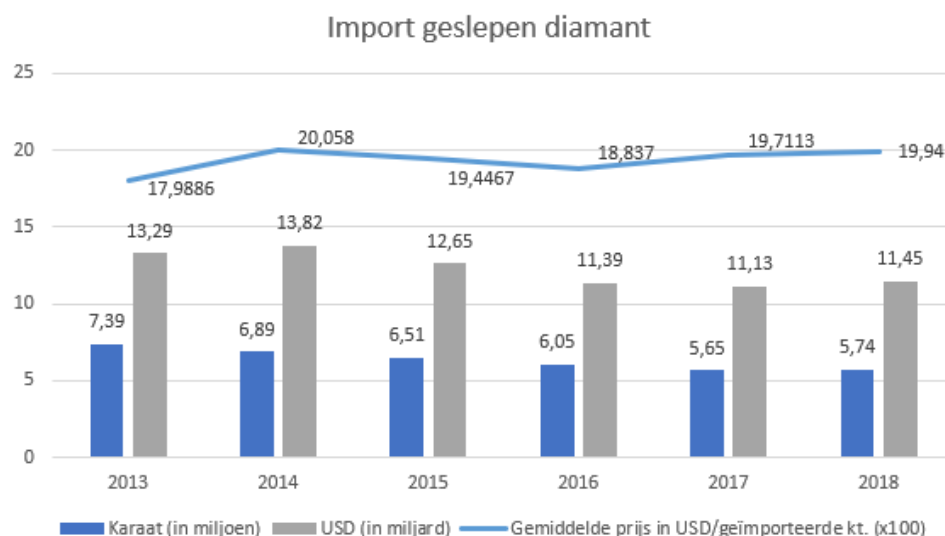
Export ruwe diamant

GRAFIEK 2 - export ruwe diamant

GRAFIEK 3 - export geslepen diamant

GRAFIEK 4 - import geslepen diamant

een daling van 5,04 % in gewicht en een daling van 1,16 % in waarde. De gemiddelde prijs voor uitgevoerd ruw bedroeg per karaat 102,64 USD (ten opzichte van 98,63 USD per karaat vorig jaar).

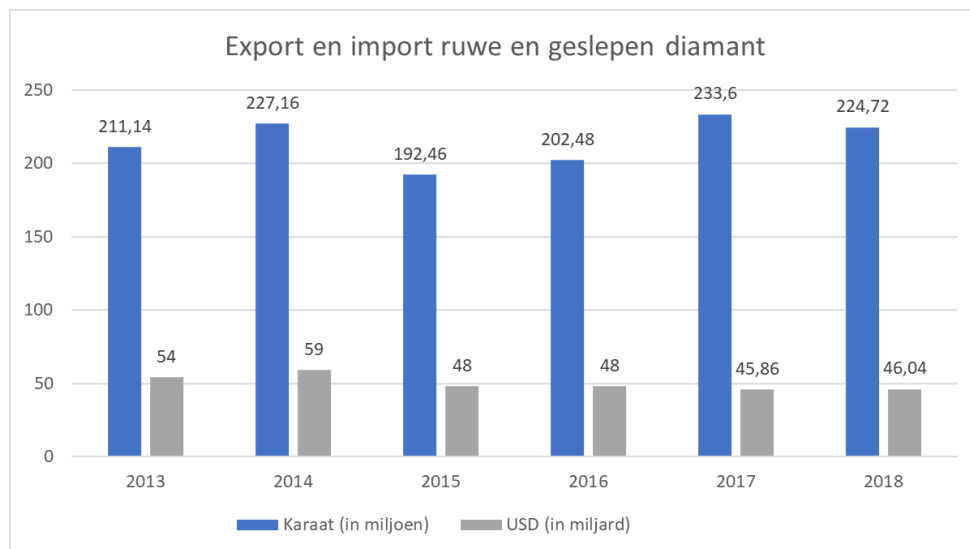
Besluit ruwmarkt: In Antwerpen werd dus voor een totaal van 214 miljoen karaat ruwe diamant met een totale waarde van 23,14 miljard USD geïmporteerd en geëxporteerd. We zien een lichte stijging van de gemiddelde prijs per karaat. Zowel op vlak van waarde als op vlak van volume is er sprake van een daling ten opzichte van 2017 (223 miljoen karaat ruwe diamant met een waarde van 23,33 miljard USD in 2017).

1.2 HANDEL IN GESLEPEN

De **uitvoer** van geslepen diamant bedroeg 11,45 miljard USD en 4,79 miljoen karaat. Dit betekent een daling van 4,47 % in volume en een stijging van 0,44 % in waarde. De gemiddelde geregistreerde exportprijs voor een karaat geslepen diamant was het hoogste in 10 jaar tijd en steeg naar 2.392,47 USD, onder meer door een toegenomen vraag vanuit de VS en Hong Kong. De VS waren de grootste afnemers van geslepen diamant in waarde (3,37 miljard USD), gevolgd door Hong Kong (2,91 miljard USD). In gewicht staat Hong Kong op de eerste plaats (1,08 miljoen karaat).

De totale **invoer** van geslepen diamant bedroeg 5,74 miljoen karaat (een stijging van 1,65 %) en 11,45 miljard USD (een stijging van 2,90 %). De gemiddelde geregistreerde prijs van een karaat geslepen diamant steeg van 1971,13 USD naar 1.994,14 USD. De belangrijkste importeur is in waarde de VS (2,86 miljard USD), gevolgd door Hong Kong (2,45 miljard USD). In gewicht is dit India (2,1 miljoen karaat), gevolgd door Hong Kong (1,2 miljoen karaat).

Besluit geslepen markt: In totaal werd er dus 10,53 miljoen karaat, voor een waarde van 22,90 miljard USD, geslepen diamant geïmporteerd en geëxporteerd.

GRAFIEK 5 - export en import ruwe en geslepen diamant

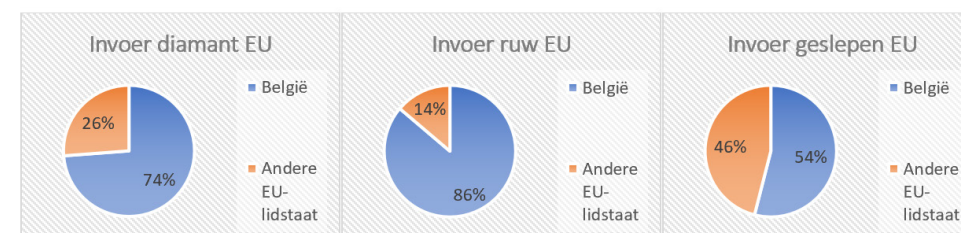
1.3 EXPORT EN IMPORT VAN RUW EN GESLEPEN

In 2018 is er 224,72 miljoen karaat diamant geïmporteerd en geëxporteerd, 3,9 % minder dan in 2017. De totale handelswaarde steeg wel licht, namelijk van 45,86 miljard USD in 2017 naar 46,04 miljard USD in 2018.

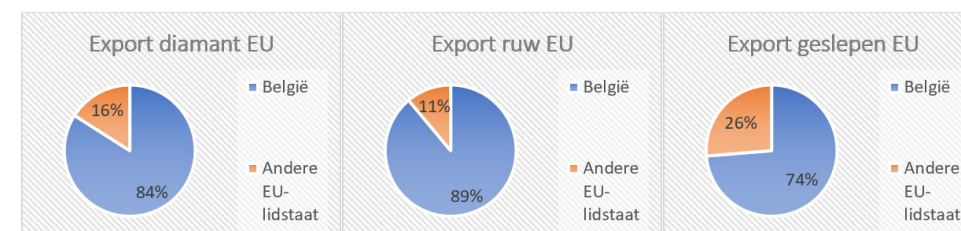
In bovenvermelde cijfers zijn ook de tijdelijke bewegingen inbegrepen. Alhoewel deze methodologie ook wordt gehanteerd in concurrerende centra, is het duidelijk dat deze cijfers weinig zeggen over hoe de diamanthandel in termen van werkelijke omzet evolueert.

IMPORT EN EXPORT VIA DE EUROPESE UNIE

Verder dient er rekening mee gehouden te worden dat intracommunautaire verrichtingen niet via Diamond Office dienen te passeren. Enkele belangrijke mijnbedrijven voeren hun goederen in via het Verenigd Koninkrijk, waarna ze in Antwerpen verhandeld worden. Van de in de Europese Unie **geïmporteerde diamant**, kwam er 73,8% binnen via België (86,20 van de ruwe diamant en 54,00 % van de geslepen diamant).

Wat **export van diamant** uit de Europese Unie betreft, werd er 84 % via België geëxporteerd. Voor de geslepen diamant was dit 73,7 % en voor de ruwe diamant zelfs 88,9 %.

GRAFIEK 6 en 7 - Bron: AWDC Business Intelligence Analysis voor SBD gebaseerd op EUROSTAT Database geconsulteerd op 21/05/2019

2. TEWERKSTELLING

Foto: Stedelijk Lyceum Meir - Cijfers: Protocol van Akkoord PC324 en Jaarverslag
Rijksverlofkas voor de Diamantnijverheid 2018

2.1 TEWERKSTELLINGSCIJFERS

Volgens de cijfers van de Rijksverlofkas voor de Diamantnijverheid stelden er op 31 december 2018 128 werkgevers personeel tewerk onder Paritair Comité 324 voor de diamantnijverheid en -handel (PC 324). Dat zijn 8 werkgevers minder dan in 2017. Gedurende het dienstjaar zijn er 142 verschillende werkgevers actief geweest. De licht dalende trend op vlak van tewerkstelling zette zich verder. Er waren 578 arbeiders in dienst bij deze werkgevers (616 in 2017), met andere woorden een achteruitgang van 6,1 % ten opzichte van 2017.

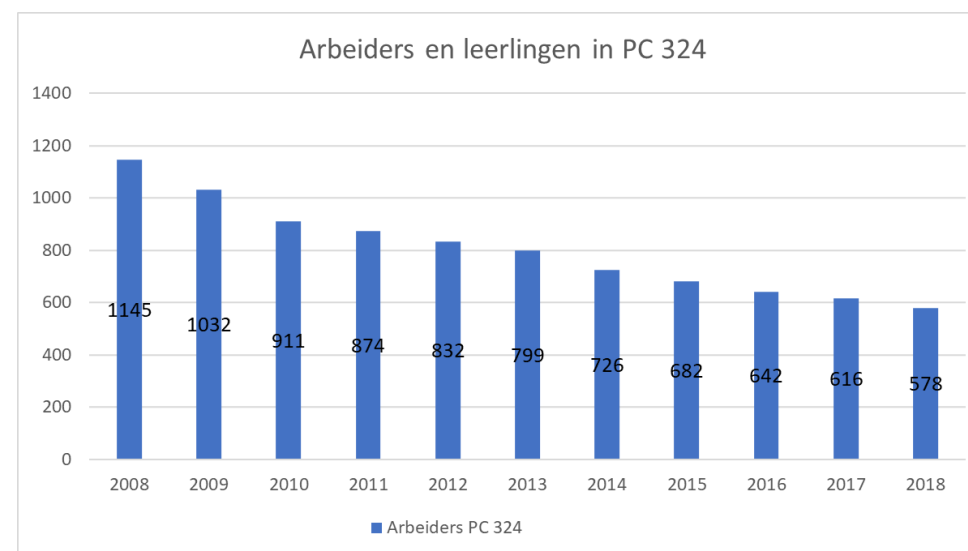
2.2 KENMERKEN VAN DE POPULATIE

De gemiddelde leeftijd van de diamantarbeider bedroeg 47,57 jaar (ten opzichte van 47,33 jaar in 2017). De vrouwen zijn licht in de minderheid ten opzichte van hun mannelijke collega's: 45,2 % vrouwen tegenover 54,8 % mannen.

2.3 EVOLUTIE VAN DE LONEN

De brutolonen van de werknemers die onder PC 324 ressorteren dienden ten gevolge van het sectorakkoord 2017-2018 met ingang van 1 januari 2018 te worden verhoogd met 5 euro bruto per week. Verder moesten de lonen op 3 september 2018 geïndexeerd worden ten gevolge van de overschrijding van de spilindex. Er hebben geen andere obligatoire indexeringen en loonsverhogingen plaatsgevonden in 2018.

Mede ten gevolge van voormelde loonsverhoging en indexering bleven de aangegeven lonen vrij stabiel in 2018 (er was slechts sprake van een daling van 0,37 % ten opzichte van 2017). In absolute cijfers vertaalt dit percentage zich in 12.482.432,97 euro tegenover 12.529.394,88 euro (toestand op 01/03/2019 - bron Rijksverlofkas voor de Diamantnijverheid vzw). Het aantal bezoldigde dagen daalde met 2,72 %.

GRAFIEK 8 - TEWERKSTELLING IN DE DIAMANTNIJVERHEID EN -HANDEL

3. BEROEPSORGANISATIE SYNDIKAAT DER BELGISCHE DIAMANTNIJVERHEID IN 2018

Foto: © Donald Woodrow

SBD is een wettelijk erkende beroepsvereniging sinds 1927 en vertegenwoordigt niet alleen de diamantfabrikanten, maar verruimt haar focus tot in België gevestigde diamantbedrijven in het algemeen, inclusief diamanthandelaars, -makelaars, labo's en bewerkers van edelstenen.

De voornaamste taken van het Syndikaat zijn:

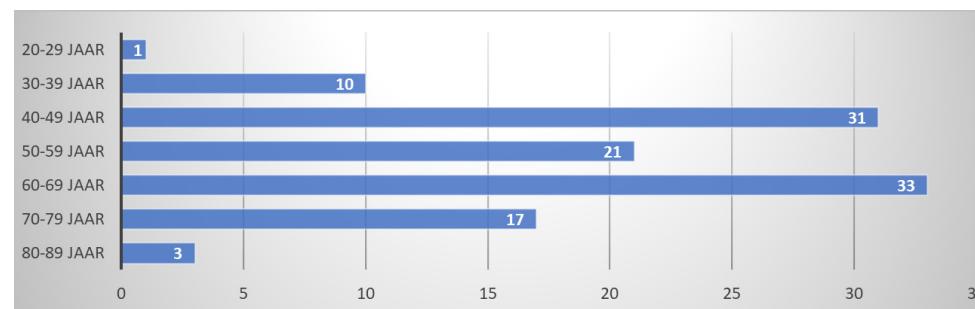
- ledenservice op alle gebieden, voornamelijk sociaal, fiscaal, juridisch, informatie-verstrekking over allerlei reglementeringen en cao's;

- uitgifte van het driemaandelijkse tijdschrift *De Belgische Diamantnijverheid*;
- de belangenbehartiging van de leden in diverse overlegorganen en dit zowel binnen als buiten de diamantsector en zowel op nationaal als op internationaal niveau.

3.1 LEDEN- EN PERSONEELSBESTAND

Wat het **ledenbestand** betreft is er reeds enkele jaren sprake van een lichte groei. In 2018 konden we bij SBD elf nieuwe leden verwelkomen, waardoor we op 31 december 2018 eindigden op een ledenaantal van 116. Het valt op dat de vrouwen sterk ondervertegenwoordigd zijn (namelijk 6 vrouwen ten opzichte van 110 mannen). Leden kunnen kiezen tussen een Nederlandstalige of Engelse taalrol: één vierde van de leden (28 leden) koos voor het Engels.

De gemiddelde leeftijd van de SBD-leden bedroeg 56,65 jaar op 31 december 2018. Op die datum waren er slechts 11 leden jonger dan 40. De vraag stelt zich hoe we jongeren warm kunnen maken voor een toekomst als ondernemer in de diamantsector. Het zal voor SBD ook een uitdaging zijn om jonge geëngageerde diamantairs aan te trekken.

GRAFIEK 9 - LEEFTIJD SBD-LEDEN OP 31/12/2018

Het aantal **personeelsleden** werd in 2018 teruggebracht tot één FTE (in plaats van 1,5 FTE).

3.2 DIENSTEN VOOR DE SBD-LEDEN

De ledenservice van SBD omvat in de eerste plaats informatieverstrekking omtrent Belgische en internationale topics, wetgeving, arbeidsreglementeringen en CAO's. De leden konden bij SBD terecht voor **(juridisch) advies op maat**. De juridische adviezen aan de leden genieten op grond van artikel 5 van "de wet van 1 maart 2000 tot oprichting van een Instituut voor bedrijfsjuristen" van vertrouwelijkheid. Het gevolg is dat het advies, evenals de ermee samengaande documenten, niet ingezien of gekopieerd mogen worden door andere personen dan het SBD-lid. Bovendien mogen deze documenten niet in beslag genomen worden. Het kan ook niet opgelegd worden om vragen te beantwoorden over de inhoud van het advies of over de meegedeelde feiten. Niet-leden die juridisch advies aan SBD vragen genieten niet van de bescherming van deze bepaling.

Daar waar kon **verdedigden we ook de belangen van de individuele leden bij de banken, vakbonden, maar ook bij de diverse inspectiediensten**.

Het afgelopen werkjaar werden ook **informatiesessies** gegeven:

- **GDPR**: SBD organiseerde voor haar leden een infosessie over deze nieuwe privacywetgeving, die in werking is getreden op 25 mei 2018. Er werden ook modeldocumenten opgemaakt, op maat van de diamantsector. De individuele SBD-leden konden ook op bijstand rekenen voor het invullen van deze documenten.
- **hospitalisatieverzekering**: tegen premiebetaling kunnen diamantbedrijven de sectorale hospitalisatieverzekering nog steeds onderschrijven voor hun bedienden en/of bestuurders en vennoten. Daar SBD zowel van leden als van niet-leden vragen kreeg over dekking in het buitenland, werd in samenwerking met makelaar JLT Belgibo een infovergadering georganiseerd in de Antwerpsche Diamantkring.
- **bankenproblematiek**: anno 2018 was een bankrekening nog steeds geen vanzelfsprekendheid voor de Antwerpse diamantairs. Ebury werd uitgenodigd door SBD en gaf tijdens twee vergaderingen (één Nederlandstalige en één Engelstalige) meer uitleg over het Ebury-betalingsplatform.

Daarnaast konden de diamantmakelaars en -handelaars ook in 2018 bij SBD terecht voor een **blockpolis aan een voordelig tarief**. SBD was in 2018 opnieuw standhouder op de Antwerp Rough Diamond Days, waar SBD de blockpolis gepromoot heeft.

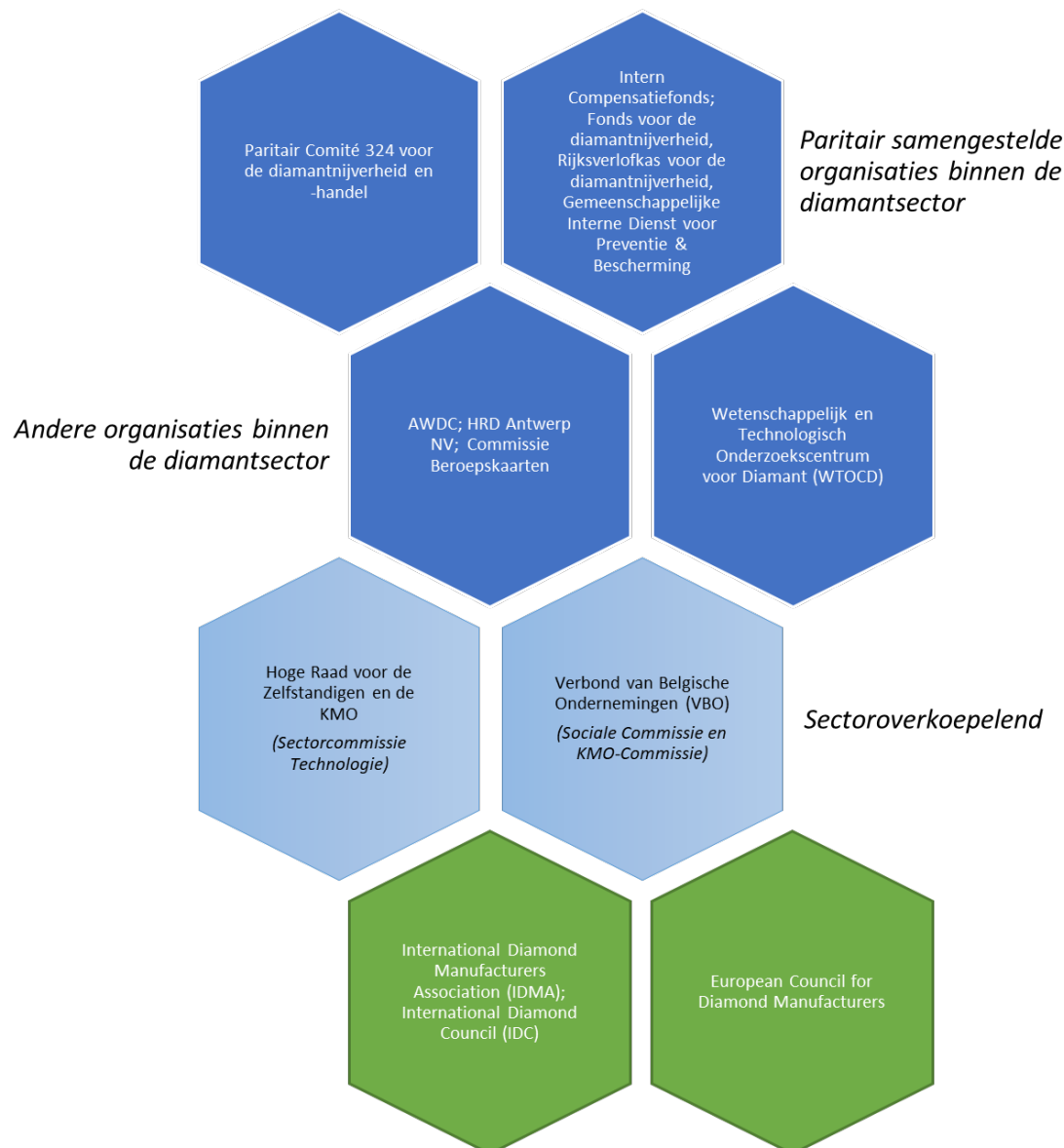
3.3 DRIEMAANDELIJKS TIJDSCHRIFT

SBD bezorgt haar leden algemene en sectorgerichte informatie via het driemaandelijks **magazine De Belgische Diamantnijverheid**. Als erkende beroepsorganisatie is het

verplicht om onder de leden een periodieke publicatie te verspreiden, die minstens vier nummers per jaar telt. Sinds jaar en dag bevat dit magazine alles wat onze leden moeten weten op sociaal-juridisch en diamant-technologisch vlak. Sedert enkele jaren bevat elke editie ook een interview over hedendaagse thema's met een professional uit de diamantsector (2018: Jean-Marc Lieberherr, DPA; Frieda Coosemans, FOD Economie; Yves Kerremans, WTOCD; Rutger Vermeulen en Stephan Van Hauwe, Politiecommissaris Diamant en Head of Security AWDC). In het laatste magazine van 2018 werd aangekondigd dat het magazine vanaf 2019 in een nieuw kleedje gestoken zou worden, met een nieuwe cover, hedendaagse lay-out én eindelijk druk in kleur. Ook hebben we de look van de SBD-lidkaart veranderd.

Om korter op de bal te kunnen spelen in geval van nieuwe situaties of actuele thema's, worden de SBD-leden sinds de tweede helft van 2018 ook op de hoogte gehouden via de **Nieuwsbrief voor SBD-leden**.

3.4 ORGANISATIES

Het Bureel, het dagelijks Bestuur van SBD, kwam in 2018 twaalf keer samen en boog zich over verschillende sectorspecifieke en niet-sectorspecifieke dossiers: de bankenproblematiek, diverse aspecten van synthetische diamant, huidige wetgeving en aankomende wetswijzigingen. We bespraken ook vaak diamant-technologische thema's, zoals screening- en detectietoestellen, de invloed van fluorescentie, het wegslijpen van inscripties en de stopzetting van de productie van gediamanteerde schijven in België.

Daarnaast zijn er SBD-bestuurders afgevaardigd in verschillende nationale en internationale sectorgebonden en niet-sectorgebonden organisaties (AWDC; HRD Antwerp NV; Commissie Beroepskaarten; WTOCD; Paritair Comité 324; Rijksverlofkas voor de Diamantnijverheid; Intern Compensatiefonds voor de Diamantsector; Fonds voor de Diamantnijverheid; VBO; HRZKMO; IDMA; IDC en ECDM). Zij oefenden hun mandaat uit in het belang van SBD en koppelden daar waar nodig ook uitgebreid terug aan het Bureel.

PARITAIR COMITE 324

Het **protocol van akkoord voor 2017-2018**, ondertekend in juni 2017 door de werkgeversorganisaties SBD en VKD en vakbonden, werd in 2018 verder uitgevoerd.

Verder werd op vraag van SBD overeengekomen dat **loonbetalingen per overschrijving slechts ten minste om de 16 dagen** moeten gebeuren (in plaats van verplicht wekelijks), wat een administratieve verlichting en mogelijke kostenbesparing voor onze leden uitmaakt.

Op het einde van het werkjaar werd op voorstel van SBD ook het principiële akkoord bereikt om het systeem van de **aanneming van diamantwerkplaatsen** te hervormen. Het belangrijkste element is dat er slechts één bruikbare "diamantbewerkingsmachine" nodig zal zijn. De huidige wetgeving vereist nog minimaal 5 molens of 100 zaagmachines. In 2018 startte SBD de procedure op voor de erkenning van vier nieuwe werkplaatsen van SBD-leden.

INTERN COMPENSATIEFONDS VOOR DE DIAMANTSECTOR

Tegen een solidariteitsbijdrage op de omzet, krijgt elke werkgever die diamantarbeiders tewerkstelt aan het eigenlijk bewerken van diamant in een erkende werkplaats, een compensatie-uitkering. Wegens een daling van de omzet, was het noodzakelijk om het bijdragepercentage voor 2018 op te trekken van 0,006 % naar 0,008 % en naar 0,010 % vanaf het derde kwartaal. De maximale uitkering per jaar per onderneming bedroeg in 2018 66.666,66 euro.

FONDS VOOR DE DIAMANTNIJVERHEID

De stielkennis, de vakbekwaamheid en de toepassing van nieuwe slijpvormen en hoogstaande innoverende technologieën zijn de troeven van onze diamantbewerkers en ondernemingen. Meer en meer krijgt de diamantnijverheid te maken met vacatures die niet ingevuld geraken, waardoor deze uitzonderlijke beroepservaring niet doorgegeven kan worden en verloren dreigt te gaan. Rond vorming en instroom werden daarom volgende initiatieven genomen:

- In het voorjaar van 2018 organiseerde het Fonds **modules rond moderne slijp- en snijtechnologieën** (Avalon, Morgana en EosFancy) ontwikkeld door het WTOCD. Zowel werknemers als zelfstandigen konden hier gratis aan deelnemen. Werkgevers konden hiervoor een tegemoetkoming voor Betaald Educatief Verlof aanvragen – SBD hielp haar leden met de samenstelling van het aanvraagdossier.
- De vermelding van een groot aantal **werkzoekende diamantbewerkers** in de statistieken van VDAB heeft nadelige gevolgen voor onze leden. Men kan vaak niet voldoen aan de formaliteiten bij het aantrekken van buitenlandse werknemers via het systeem van arbeidskaarten en men ondervindt moeilijkheden bij het aanvragen van een vrijstelling van de vervangingsplicht bij SWT. In 2018 werkte het Fonds samen met VDAB en werden werkzoekenden gecontacteerd en uitgenodigd voor een praktische test. Dit leverde helaas geen nieuwe tewerkstellingen op.
- De leerlingen van het **Stedelijk Lyceum Meir**, de enige secundaire school in Europa die de richting Diamant aanbiedt, liepen ook in 2018 stage bij een diamantbedrijf. Ook diverse SBD-leden boden een stageplaats aan. Met als doel de opleiding meer af te stemmen op de noden van de arbeidsmarkt, werd een ontmoeting georganiseerd tussen de diamantlraars en -werkgevers.
- We namen het **Beroepskwalificatiedossier diamantbewerking** onder handen.
- Werkgevers die geen geschikte kandidaat voor een vacature vinden, beschikken over een aantal **algemene en sectorspecifieke opleidingsmogelijkheden** voor nieuwe werknemers. In 2018 werden er 4 bijzondere scholingsovereenkomsten (BSO) en 2 individuele beroepsopleidingen (IBO) afgesloten. Er gingen geen aanvullende scholingsovereenkomsten (ASO) van start. Er werd verder ook één gesubsidieerde interne opleiding georganiseerd. De leden konden bij SBD terecht voor advies over de meest interessante opleidingsopties voor het bedrijf.
- Gelet op het succes van de edities van 2012 en 2013, werd eind 2018 de beslissing genomen om in de eerste helft van 2019 opnieuw een **basiscursus diamantbewerking** te organiseren.

GEMEENSCHAPPELIJKE INTERNE DIENST VOOR PREVENTIE

De leden van SBD en VKD die aan bepaalde voorwaarden voldoen konden eind 2018 toetreden tot de Gemeenschappelijke Interne Dienst voor de diamantsector. Hierdoor

worden ze ontlast van een aantal administratieve verplichtingen rond preventie (het opmaken van risico-analyses; het invullen van een jaarverslag preventie;...).

WTOCD

Het leeuwendeel van de onderzoeksactiviteiten van WTOCD betreft collectief onderzoek, een zeer beperkt deel gebeurt in opdracht van en dus exclusief voor een diamantbedrijf.

In het kader van de collectieve onderzoeksactiviteiten bij WTOCD werd in 2018 aan volgende onderwerpen gewerkt:

- screenen (M-Screen)
- bewerken (Wasasonafhankelijk Slijpen)
- meten en evalueren (AvalonBasic/Bench en OptiGon/hoekmeter).

Twee collectieve projecten kregen prioriteit, namelijk Wasasonafhankelijk Slijpen en M-Screen.

Daarnaast zorgt het WTOCD ook voor technische ondersteuning van HRD Antwerp (Equipment and Diamond Lab). De TAD service vormt het klankbord met de diamantsector.

Het jaarverslag van WTOCD biedt hieromtrent een volledig overzicht.

Bart De Wever, Burgemeester van Antwerpen, en Yves Kerremans, directeur WTOCD onthullen de Fenix in het DIVA Museum

IDMA*

IDMA en haar zusterorganisatie WFDB hielden van 23-25 oktober 2018 in Mumbai het 38ste World Diamond Congress. Er werd veel aandacht besteed aan het wijzigende landschap van de globale diamantnijverheid - we dienden te erkennen dat we wereldwijd een groot aantal diamantslijperijen verloren zijn en dit voornamelijk in kleinere diamantcentra, wat uiteraard een belangrijke impact op het IDMA ledenbestand heeft. Het huidige moeilijke klimaat binnen de sector is van die aard dat een meer verenigde en gecoördineerde benadering vereist is, in het bijzonder wanneer we denken aan de zoektocht naar nieuwe alternatieve financieringsbronnen, de strijd tegen undisclosed synthetics en het reputatieprobleem van onze sector. De discussie om een sterkere samenwerking met de WFDB te realiseren werd dan ook verdergezet, waarbij een ontwerp samenwerkingsovereenkomst werd opgemaakt tijdens de IDMA Working Sessions. Het is immers duidelijk dat de gezondheid van de gehele sector afhangt van de gezondheid van de middle market (nijverheid én handel), die een onmiskenbare rol speelt in de volledige supply chain. De ontwerp tekst werd goed onthaald door de WFDB en zal als platform dienen voor verdere discussies.

*(*P/A SBD; het Secretariaat van IDMA wordt waargenomen door SBD)*

Alvorens dit jaarverslag af te sluiten, wil ik zoals elk jaar onze afgevaardigden danken die door SBD gemandateerd zijn om in talrijke organisaties en comités de belangen van de diamantnijverheid en de mening van SBD naar best vermogen te verdedigen.

Ik wil tot slot ook de leden bedanken voor de informatie die SBD via hen verkrijgt. Hierdoor kunnen we de vinger aan de pols houden en kunnen onze gemandateerden daadkrachtiger en meer actiegericht optreden in de diverse organisaties, waardoor SBD ongetwijfeld een grotere toegevoegde waarde heeft.

Niets uit deze uitgave mag worden gekopieerd of nagedrukt zonder schriftelijke toestemming van het Syndikaat der Belgische Diamantnijverheid.

Contacteer SBD:
Hoveniersstraat 22
2018 Antwerpen

+32 0 3 233 11 29

sbd@sbd.be

www.sbd.be